

УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“
ПЕДАГОШКИ ФАКУЛТЕТ – ШТИП

**Студиска програма за втор циклус на академски универзитетски студии
од области на образованието (модел 4+1)**

Од содржински аспект, овие студии ќе се реализираат низ блокови од задолжителни дисциплини (четири), насочувачки дисциплини (една) во зависност од избраното подрачје на студии и изборни дисциплини од соодветната област, низ кои ќе се овозможи продлабочено студирање во определено подрачје и развивање на предвидените практични и научноистражувачки компетенции. Задолжителен елемент на овие студии е изработка на магистерски труд.

Звањето кое се стекнува со оваа студиска програма (со освојувањето на сите 60 кредити) е МАГИСТЕР ПО ОБРАЗОВАНИЕ од соодветната област (Училишна педагогија, Дидактика, Менаџмент во образованието и образовна политика, Социјална педагогија).

Структурата на предметите за трите подрачја, Училишна педагогија, Дидактика и Менаџмент во образованието и образовна политика е дадена во следнава заедничка табела:

I СЕМЕСТАР			
ПРЕДМЕТ	Кредити	Часови	Вкупно
Методологија на педагошко истражување	8	3+2+3	120
Применета психологија во образованието	7	3+1+3	105
Одбрани теми од педагогија	7	3+1+3	105
Изборен предмет од група 1	8	3+2+3	120
Вкупно	30	30	450

II СЕМЕСТАР			
ПРЕДМЕТ	Кредити	Часови	Вкупно
Насочувачки предмет (во зависност од избраното подрачје)	7	4+2+2	120
Изборен предмет од група 2 (од избраното подрачје)	5	3+1+2	90
Магистерски труд	18	16	240
Вкупно	30	30	450

Изборни предмети од група 1 (заеднички изборни предмети за сите подрачја)

Култура на усно и писмено изразување

Технологија на наставен процес

Микропедагогија

Психологија на учење и поучување

Комуникација во наставата

Подрачје – Училишна педагогија

Насочувачки предмет

Училишна организација

Изборни предмети од група 2 (од областа)

Планирање на училишен развој

Училиштето, семејството и локалната средина

Акциони истражувања

Етика на наставничката професија

Позитивна психологија во училиште

Ментално здравје и психолошко советување

Услов за упис: Педагошки факултет, Одделенска настава

Филозофски факултет, група Педагогија

факултети со наставна насока,

со 240 кредити

Подрачје – Дидактика

Насочувачки предмет

Современи дидактичко-методички тенденции

Изборни предмети од група 2 (од областа)

Стратегии на учење и поучување

Евалуација на образованието
Етика на наставничката професија
Планирање на наставата
Позитивна психологија – програми за позитивна училишна клима
Детскиот психички развој и ИКТ

Услов за упис: Педагошки факултет
Филозофски факултет, група Педагогија
факултети со наставна насока,
со 240 кредити

Подрачје – Менаџмент во образованието и образовна политика

Насочувачки предмет

Менаџмент во образовна организација

Изборни предмети од група 2 (од областа)

Образовен систем на РМ

Општествена и образовна политика

Инвестиционен менаџмент

Економика во образованието

Социјално-психолошки основи на водството и раководењето

Психологија на личен развој

Услов за упис: Педагошки факултет

Факултети со наставна насока

Економски факултет

Филозофски факултет

со 240 кредити

Подрачје - Социјална педагогија

I СЕМЕСТАР			
ПРЕДМЕТ	Кредити	Часови	Вкупно
Методологија на истражување	8	3+2+3	120
Социјална психологија	7	3+1+3	105
Социјална педагогија	7	3+1+3	105
Изборен предмет	8	3+2+3	120
Вкупно	30	30	450

II СЕМЕСТАР			
ПРЕДМЕТ	Кредити	Часови	Вкупно
Ресоцијализација и реституција во воспитанието и образование	7	4+2+2	120
Изборен предмет	5	3+1+2	90
Магистерски труд	18	16	240
Вкупно	30	30	450

I СЕМЕСТАР изборни предмети

1. Применета позитивна психологија
2. Социоедукативни програми за семејства, деца и млади
3. Историја и основи на социјалната педагогија

II СЕМЕСТАР изборни предмети

1. Ментално здравје и психолошко советување
  2. Социотерапија (работна терапија, арт терапија, музикотерапија)
- Методи, професионални цели и норми на социјалната педагошка работа

Услов за упис: Педагошки факултет

Филозофски факултет, групи Педагогија и
Социјална работа и социјална политика,
со 240 кредити

Студиска програма за втор циклус на академски универзитетски студии од областа на предучилишно воспитание и образование (модел 3+1+1)

Првата година студиите се реализираат со избор на едно од воспитно-образовните подрачја, во понатамошниот текст именувани како модули. По завршувањето на првата година од студиите, односно по освојувањето на 60 кредити, студентите ќе се стекнат со звањето СПЕЦИЈАЛИСТ ПО ПРЕДУЧИЛИШНО ВОСПИТАНИЕ И ОБРАЗОВАНИЕ, додека со завршување на целата студиска програма, односно освојувањето на 120 кредити, со звањето МАГИСТЕР ПО ПРЕДУЧИЛИШНО ВОСПИТАНИЕ И ОБРАЗОВАНИЕ.

Предмети	I Семестар		II Семестар	
	часови	кредити	часови	кредити
Развојна психологија (одбрани поглавја)	3+2+3	8		
Задолжителен насочувачки предмет (во зависност од избраниот модул)	3+2+3	8		
Методичко планирање со практикум			3+4+4	8
Изборен предмет од произволен модул	2+2+3	7		
Изборен предмет (од избраниот модул)	2+2+3	7		
Изборен предмет (од избраниот модул)			2+2+3	7
Специјалистички труд			12	15
Вкупно	30	30	30	30

Предмети	I Семестар		II Семестар	
	часови	кредити	часови	кредити
Методологија на педагошко истражување	3+2+3	8		
Применета психологија во образованието	3+1+3	7		
Одбрани теми од педагогија	3+1+3	7		
Изборен предмет од група 1	3+2+3	8		
Современи тенденции во предучилишното воспитание и образование			4+2+2	7
Изборен предмет од група 2			3+1+2	5
Магистерски труд			16	18
Вкупно:		30	30	30

Модул А: Воспитно-образовна работа по култура на говорот

Задолжителен насочувачки предмет

Одбрани теми од македонски јазик и литература

Изборни предмети

Јазично усвојување низ игра

Методика на воспитно-образовна работа по култура на говорот

Детско јазично творештво

Комуникативната способност на предучилишното дете

Ментално здравје и психолошко советување

Позитивна психологија за деца и родители

Модул Б: Воспитно-образовна работа по математика

Задолжителен насочувачки предмет

Елементарна математика

Изборни предмети

Методика на развивање на почетни математички поими

Развој на курикулум и методи во воспитно-образовно подрачје математика

Одбрани теми од математика

Применета математика во воспитно-образовната работа

Историја и филозофија на математиката

ИКТ во воспитно-образовната работа по математика

Модул В: Воспитно-образовна работа за природната и општествената средина

Задолжителен насочувачки предмет

Современи тенденции во воспитно-образовна работа за природната и општествената средина

Изборни предмети

Играме, истражуваме, твориме

Методика на воспитно-образовна работа за природната и општествената средина

Детето и екологијата

Детето и општеството

Ментално здравје и советување

Позитивна психологија за деца и родители

Модул Г: Музичко воспитание и образование

Задолжителен насочувачки предмет

Методика на воспитно-образовна работа по музичко воспитание и образование

Изборни предмети

Музички инструмент

Креативно музичко изразување

Психологија на музика

Музика и движење

Воведување на нотното писмо кај деца од предучилишна возраст

Модул Д: Ликовно воспитание и образование

Задолжителен насочувачки предмет

Ликовни техники

Изборни предмети

Основи на теоријата на ликовно воспитание и образование

Методика на воспитно-образовна работа по ликовно воспитание и образование

Детско ликовно творештво

Арт терапија

Визуелна уметност и психологија

Креативна работилница

Модул Ѓ: Физичко и здравствено воспитание и образование

Задолжителен насочувачки предмет

Теорија на физичкото и здравственото воспитание и образование

Изборни предмети

Теорија и практика на игра

Кинезитерапија

Ментално здравје и психолошко советување

Позитивна психологија за деца и родители

Здравствено образование и воспитание

Хигиена на исхрана

Модул Е: Драмско воспитание и образование

Задолжителен насочувачки предмет

Драмско воспитание и образование

Изборни предмети

Сценска уметност

Рецитирање и говорна култура

Кукларство и изработка на кукли

Сценографија

Театарска режија и драматургија

Пантомима и сценски движења

Арт-терапија

Детско јазично творештво

Изборни предмети

Група 1:

Култура на усно и писмено изразување
Технологија на наставен процес
Микропедагогија
Психологија на учење и поучување
Комуникација во наставата

Група 2:

Развој на курикулум
Игровни активности и техники
Воспитание и социјализација на деца од предучилишна возраст
Градинката, семејството и локалната средина
Ментално здравје и психолошко советување
Позитивна психологија за деца и родители
Услов за упис: Педагошки факултет, Оддел за предучилишно воспитување
Филозофски факултет, група Педагогија
Факултет за драмска уметност/ Ликовна академија/ Музичка академија за
модулите Драмско воспитание и образование/ Ликовно воспитание и
образование/ Музичко воспитание и образование, соодветно

Студиска програма за втор циклус на академски универзитетски студии за образовни науки – стекнување на наставнички компетенции за предметните наставници

Оваа студиска програма е наменета за оспособување на студентите од наставничките и ненаставничките факултети за изведување на настава по предметите кои ги студирале во текот на првиот циклус. Основна цел е со неа да се стекнат наставнички компетенции врз база на интеграцијата на педагошките, психолошките, социолошките, методичките и организациските дисциплини. Консеквентно на ова, програмата ќе ги задоволи потребите за доживотно учење на широк опсег на професионалци кои сакаат да работат во образовани институции.

Досегашните наши искуства, нотирани и во Националната стратегија за развој на образованието 2005 – 2015 и сознанијата од меѓународната практика во образованието на наставници покажуваат дека се воочени повеќе недостатоци. Заради тоа и нашиот факултет се вклучува во активностите кои ги предлага Министерството за образование и наука на Р. Македонија за усовршување на програмите за образование на наставници.

Предлагаме студиска програма од втор циклус академски универзитетски

студии со која се опфатени содржини од: психологија, педагогија, дидактика, методика, социологија и филозофија на образование. Методиките како мултидисциплинарни студиски предмети, интегрирано ги реализираат наставници од нашиот Универзитет во соработка со Одделот за образовни студии. Останатите дисциплини во целост се покриени со наставници на Педагошкиот факултет. Студиската програма трае два семестра (60 ЕКТС) – согласно со европските и светските тенденции. Студентите може да ги запишат студиите и во текот на студиите на матичните факултети (како дополнителен).

Со завршувањето на оваа студиска програма, студентот се стекнува со звањето СПЕЦИЈАЛИСТ ПО ОБРАЗОВНИ НАУКИ од областа во која ги завршил студиите од првиот циклус на академски универзитетски студии.

Листа на задолжителни и изборни предмети со број на контакт часови и ЕКТС поени:

Задолжителни предмети (33 ЕКТС)

Развојна психологија (одбрани поглавја) - 35 часа – 5 ЕКТС
Психологија на учење и поучување - 40 часа – 5 ЕКТС
Применета психологија во образованието (одбрани поглавја) - 30 часа – 4 ЕКТС
Педагогија 1– Воспитно-образовна теорија и пракса - 35 часа – 5 ЕКТС
Педагогија 2 – Образовен систем - 35 часа – 4 ЕКТС
Дидактика 1 – Курикуларен пристап - 35 часа – 5 ЕКТС
Дидактика 2 – Поучување и настава - 40 часа – 5 ЕКТС

Прв семестар изборни предмети :

1. Социологија на образованието - 30 часа – 3 ЕКТС
2. Методологија - 30 часа – 3 ЕКТС
3. Евалуација во образованието - 30 часа – 3 ЕКТС
4. Образованието на наставниците во ЕУ - 30 часа – 3 ЕКТС
5. Училишна организација - 30 часа – 3 ЕКТС
6. Општествено неприфатливо однесување - 30 часа – 3 ЕКТС

Втор семестар изборни предмети

1. Македонски јазик со култура на изразување - 30 часа – 3 ЕКТС
2. Теорија на образовните системи и училишни реформи - 30 часа – 3 ЕКТС
3. Филозофија на образованието - 30 часа – 3 ЕКТС

Забелешка: од вкупниот број на кредитни поени (60), задолжителни се 33 кредитни поени, изборни се 9 кредитни поени, а останатите 18 кредитни поени се за соодветната методика и практикум.

Предмет	Прв семестар		Втор семестар	
	Вкупно часови	Кредити	Вкупно часови	Кредити
Развојна психологија (одбрани поглавја)	35	5		
Психологија на учење и поучување			40	5
Применета психологија во образованието (одбрани поглавја)			30	4
Педагогија 1: Воспитно-образовна теорија и пракса	35	5		
Педагогија 2: Образовен систем			35	4
Дидактика 1: Курикуларен пристап	35	5		
Дидактика 2: Поучување и настава			40	5
Методика	75	9		
Методички практикум			75	9
Изборен предмет 1	30	3		
Изборен предмет 2	30	3		
Изборен предмет 3			30	3
Вкупно:	240	30	250	30

Студиска програма за втор циклус на академски специјалистички студии по методика на наставата по религиско образование

Религиското образование во современи констелации останува актуелно прашање кое е предмет на философски, религиски, социолошки, политички, научни и академски размисли и дискусии.

Дијалогот помеѓу науката и религијата кој се води низ историјата секогаш добива жестока димензија во тероетска смисла кога се полемизира прашањето дали религијата ја инхибира човековата слобода, дали и пркоси на демократијата и на современите политички и општествени системи.

Негативните полемики продолжуваат и внатре религиските, философски кругови како и круговите на општествените науки, особено кога станува збор за религиозното образование, но тука полемиката добива друга димензија, која го доведува во прашање градењето и зачувувањето на религиозниот идентитет.

Сепак, независно од научните, технички и технолошки достигнувања, современиот свет се почесто крика по базичните, исконски вредности на човековото битисување. Колку повеќе светот се осовременува во технолошко-техничка смисла, толку повеќе има потреба да се храни и напојува со вонвременските вредности на суштествувањето, сублимирани, толкувани и прокламирани во религиското образование.

Религиското образование не треба ниту во еден момент да ја доведе во прашање конфесионалната определба на учениците и студентите, уште помалку да сугерира еднострани гледишта и ставови, религиското образование не треба да се базира само на една религија.

Религиското образование треба недвосмислено да ги содржи сите елементи на историјата и филозофијата на религиите, но и да ги вклучи основните етички вредности како резиме на религиските, социјалните и философски вредности. Од тука религиозното образование треба да биде мултирелигиозно, да понуди објективна интерпретација на суштинските историски, философски, етички и социјални вредности на сите религии. На тој начин мултирелигиозното образование ќе има влијание врз градењето на сензибилитетот за постоењето на различни религии и култури со свои автентични вредности. Ова е особено важно за развивање на особено чувство за респектирање на другоста, како нешто што е различно, дури и опозитно од сопствениот историски, ментален, антрополошки, религиски и социјален код.

Мултирелигиското образование треба да го стимулира и изостри чувството за заедничарење, за респектирање како особено важна социјална карактеристика на мултикултуралните, мултирелигиозните и мултилингвистичките општества.

Мултирелигиското образование секогаш отвора и пошироки перспективи кои имаат импликации врз меѓународното разбирање. Разбирањето на религијата на муслиманите, православните христијани, протестантите од мојата држава, ми осигурува разбирање на муслиманите, православните христијани и протестантите од која било друга држава во светот. Разбирањето, едновременно значи толеранција и почит на сите културолошки разлики одредени со религијата.

Меѓусебната почит и толеранција престанува да биде утописка замисла и формулација во моментот кога ќе почне да се практикува на сите нивоа на општествено живеење.

Ваквата перцепција на значењето на религиското образование ги

симнува од дневниот ред на академските и научни дискусии сите обиди за интерпретација на религиското образование како догматско, еднострано, симплифицирано, недемократско и несоодветно за современите политички системи и општества.

Со религиозното образование во вкупниот воспитно -образовен процес се внесуваат содржини и методи на автономно мислење со кое се проширува и зацврстува неопходното морално воспитување на младината.

Образованието, особено религиозното образование, стекнува нова содржина и смисла со тоа, што одбива да биде сведена само на стекнување на знаење од една или од повеќе области. Тоа има антрополошка, етичка и длабока духовна смисла.